

designer

'De meeste collega's denken vanuit de doos die ze kennen' **[pagina 14]**

Aquagrande, een van de grootste centra **[R]**

'Ik ben geen spa-oloog'

ONTWERPER SIMONE MICHELI

**Reneé de Haan [tekst]
Matthijs Pronker,
Jürgen Eheim [fotografie]**

Vanuit zijn eigen studio in Florence vertelt Simone Micheli waarom hij zo veel gevraagd wordt voor wellnesscentra: hij werkt kostenbesparend. Met zijn theatrale vormgeving behaalt hij grote effecten en ook veel onderscheidingen. Livigno, een van de grootste wellnesscentra uit Europa, is onlangs bijgewerkt en heropend.

Het ene spacentrum is nog niet voltooid of Simone Micheli buigt zich alweer over een volgend hotel met wellnessfaciliteiten: Milaan, Pisa, Rimini, Nice, Parijs, Londen, Boedapest, Hamamet, overal laat hij zijn handtekening achter. In Livigno, tegen de Zwitserse en vlakbij de Oostenrijkse grens, kreeg het allergrootste relaxparadijs van Europa afgelopen maanden zijn finishing touch. Prijzen van grote internationale allure vallen hem ten deel en hij is bezig om een voorzetje te geven voor Expo Milaan 2015 met de inrichting van een hotel op het oude beurscomplex.

Tijdens het gesprek blijken er allerlei calamiteiten opgelost te moeten worden – van brandmelders die niet goed geplaatst zijn tot badmeubels waarin ook een tissue-prullenbakje opgenomen hoort te worden. Zijn assistenten duwen de problemen onder zijn neus en Simone Micheli tekent, denkt na over de ruimte, de zijkant van het meubel, klepjes komen op papier, alles gebeurt snel maar rustig. Architect en ontwerper in één, die zijn eigen

kantoor in Florence en een woning verderop herkenbaar volgens eigen stijl inrichtte. Beminnelijk, toegankelijk, blij met zijn gezinsleven en zijn zoon van enkele jaren oud, zo treffen we hem aan op het hoofdkwartier.

We willen eigenlijk maar twee dingen van hem weten: zijn ronde vormen en kleurrijke decors dateren van eind jaren zestig, begin zeventig. Ze vormen een icoon waarin je typisch Micheli herkent zoals ook Karim Rashid dat visitekaartje aflevert. Waar komt die passie vandaan, en zet het niet veel vast voor de toekomst, voor wat hij nog wil gaan doen?

Vraag twee houdt verband met de kracht van wellness, de behoefte die groeit en die eigenlijk weggelegd lijkt voor welgestelden terwijl juist de harde werker het zo nodig heeft om even in luxe te ontspannen. Hij knikt veelbetekenend: "Goede vragen", en opent een betoog met gloedvolle woorden en verwijzingen naar grote meesters en kleine emoties die heel belangrijk zijn. Geen speld tussen te krijgen, mocht iemand dat nog willen.

Hotel Exedra in Milaan met
500 m² wellness [pagina 16]

Bubbelplafond
in centrum Exedra [L]

DADAÏSME “Een specifieke liefde voor een bepaalde periode qua vormgeving heb ik niet. Je moet het heel anders zien. Een groot man als Ettore Sottsass moest futuristisch denken, anders had hij nooit gemaakt wat hij deed. Hij koos vormen en kleuren die de latere echte futuristen zouden voeden, een Piero Puljiz bijvoorbeeld, maar dat nieuwe denken was gebaseerd op een loot van oude wijsheden uit de vijftiende eeuw: Filippo Brunelleschi en Tommaso Masaccio. Ze dachten buiten de doos, verder dan het voor de hand liggende, en ze legden de grondslag voor intellectueel anders in het leven durven staan. Opnieuw nadenken, vanuit bijna niets weer beginnen.”
“Dat moet elke designer doen. Eind jaren zestig was er die droom dat je met vorm de wereld kon veranderen, letterlijk vervormen, maar de wereld is niet veranderd. Wel is er veel gebeurd, losgegooid, ook na de dadaïsten van toen. Alles grijpt terug op wat Brunelleschi destijds voorstond: al werkend vind je een vorm en die maak je je eigen. Dus een kolom kun je metselen zoals dat eeuwen gebeurde, maar je kunt ook een boog uit een zuil laten ontspringen en voelen dat zoiets ook goed is. Dat is het begin van postmoderne architectuur: doorbouwen op wat er is en het als nieuw benaderen. De toekomst in je hart dragen. Ik ben geen kind van de jaren zeventig, eerder nog van de vijftiende eeuw

misschien. Ik wil ontdekken wat mijn voorgangers wisten en daarop doorgaan, ook qua reinigingsrituelen.”

ZELFPORTRETEN “Dat is gemakkelijker gezegd dan uitgevoerd. De meeste collega’s denken vanuit de doos die ze kennen. In een hotelkamer hoort een bed, een bureau, een lamp... In de wellness hoort apart een spa of sauna en ik denk dan: is dat zo? Kan het niet één grote baarmoeder van warm onthaal worden waarin allerlei facetten in elkaar overlopen? Moet dat allemaal zo luxe of kan het ook een betoverend prettige ruimte worden?”
“Straks kom ik daar op terug. Eerst vertel ik even hoe ik in elkaar zit als designer. Alles wat ik maak zijn zelfportretten, telkens anders. Het verloopt via de buik, het hart en het hoofd. De buik is puur instinct, de samoerai die weet dat het zo is zonder het te verklaren. Het hart laat het bloed stromen en dat vloeit al ergens heen, we voelen waar het over gaat en het hoofd bedenkt dat het nog beter kan.”
“Je zult denken dat het niets met wellness te maken heeft, maar dat is wel zo. We zoeken bevrijding en dat betekent ook dat je dingen durft openbreken. Mensen komen vol gedachten het wellnessgebied binnen en heel langzaam laat je ze via dat stromende bloed wegglijden in het beleven van ‘hé lekker’. Dat

zijn allemaal zaken die ik wil bewerkstelligen.”
“Heel veel architecten sluiten hun deuren en de mijne zwenken naar de toekomst. Niet omdat ik een wonder ben, maar ik sta open voor verandering, heel anders bouwen en denken. Voor mij is vervangbaarheid het sleutelwoord en zo maak ik alles. Wastafels voor Axia, kranen voor ST Rubinetterie of accessoires bij Gedy, ze hoeven geen leven mee te gaan, maar zijn wel betaalbaar.”
“Dat geldt ook voor mijn bouwwerken... een stad is voor mij één grote smeltkroes van tekeningen die historisch hun weg vonden. Je krast dit hotel op papier en morgen staat het er, maar eeuwen later komt er iemand en die vlakt het uit, zet er een andere krabbel en dat wordt het dus morgen. Bouwen voor de eeuwigheid is totaal passé. Het gebeurt nog hoor, architecten die heel dure oplossingen vinden met voor elke hotelkamer een andere invulling. Ja hallo, dat deden we gisteren toen we geld teveel hadden en het milieu ons niet dicteerde dat we spaarzamer moeten omgaan met materialen.”
“O, ik kan zo kwaad worden als je vraagt om een economische oplossing en studenten zetten dan toch een lamp in die ruimte die niets hoeft te verlichten. Wees nou eens echt zuinig, mensen! Ook bij luxe oorden als wellnesscentra. Ik bespaar op van alles, mij kun je vragen om met bijna niets iets groots neer

te zetten. Graag zelfs. Het liefst zou ik zand strooien om het zwembad, zodat het echt is en betaalbaar blijft voor iedereen. Daarmee kom ik bij ons beginpunt: dan kan dus iedereen naar dat wellnesscentrum.”

EENZAAM “De meeste mensen hebben het ook echt nodig. Iedereen holt maar vooruit en ineens staan ze stil bij het feit dat ze een plek nodig hebben om tot rust te komen. De stad maakt eenzaam, je vervreemdt van je eigen lichaam en dan is het goed dat er centra bestaan waar je kunt bijtanken. Ik vind het geweldig om met een minimaal budget dat sprookje neer te zetten, maar ik zal dat niet tot in de eeuwigheid blijven doen. Ik ben geen spa-oloog. Eigenlijk wil ik voor iedereen iets apart maken, maar daarvoor leef ik waarschijnlijk niet lang genoeg. Ik hoop wel dat de gebruiker het geluk herontdekt, zelf en opnieuw. Dat is de luxe van het leven.”
“Wat ik nu ga zeggen is eigenlijk geheim, maar vooruit... Ik krijg de opdracht om een heel bijzonder wellnesscentrum in te richten, te ontwerpen. Het wordt heel duur en chic en ik tel af. Ik heb de thermen, de bron, dat is een gegeven. Daaromheen wil ik steen, mooie natuursteen van Verona, dertig euro per vierkante meter, wanden van gipskarton, geschilderd met muurverf, kunststof voor de basisvormen van de attributen. Daarbij

komen ledjes van 3 watt, weinig licht maar strakke stralen en iedereen die dit ziet denkt: wow, dat is luxe! Ja, ik ben theateraal, ik houd van het effect dat je kunt bereiken met zulke simpele middelen.”
“Daarbij hoop ik nooit in herhaling te vervallen. Want daar in die setting, met dat doel en die opdrachtgever, kloppen ze. Morgen, in een andere setting of tijd, verzin ik iets nieuws. Mijn wellnesscentra gaan nog geen vijftig jaar bestaan en ik besef dat zoiets in het licht van de Italiaanse historie een ander tijdperk inluidt. In die zin hoor ik meer bij de Nederlandse architectuur. Jullie durven iets af te breken om plaats te maken voor iets nieuws. Jullie kennen al jaren de waarde van lichte materialen zoals gipskarton. In Italië kun je dat nauwelijks kopen!”

Wellness moet toegankelijk zijn voor iedereen

“Ooit bouwden we voor de eeuwigheid, met de mooiste tegeltjes, het beste marmer voor dat ene bad. Maar we vergeten wat er verloren ging aan hout of andere materialen die toen ook werden toegepast. Steen is gebleven, hoewel, ik heb een gevel van een van mijn werken in Parijs al na anderhalf jaar zien afbrokkelen. Echt marmer, maar niet goed behandeld of te veel vervuiling.”

SPIEGEL “Tijdloos? Dat is een kus die ik morgen krijg. Dat is even wegzakken in de welvaart van niets hoeven. Maar als het om bouwen gaat, moeten we dat niet meer willen. De tijd mag ons inhalen, opdat we morgen met nieuwe energie dat maken wat overmorgen fantastisch gaat werken. Met oude recepten, want die Brunelleschi wist het al. Of, zoals mijn moeder zei: marmelade is vruchten met suiker en dan koken. Je kunt het type suiker veranderen of de vruchten, maar het blijft gewoon jam. Als het maar lekker is. Dus ik kan de dure elementen vertalen in haalbaar en toch blijft het wellness.”
“O ja, daar moet ik nog iets bij zeggen: de spiegel, die mag nooit verloren gaan. Die laat alles zien: onze ziel, de toekomst, maar ook de materialen die we in een ruimte hebben vervat. Als je ze spiegelt, bezit je ze twee keer. Is dat geen luxe? En ik denk er direct achteraan: wie durft echt naar zichzelf te kijken als hij in dat zoutbad zit? Het gaat toch niet alleen om een lichamelijke reiniging? Thuis komen bij jezelf, daar ligt de magie en iedereen mag dat op zijn eigen wijze invullen. Misschien kan ik ze helpen. Nou nee, niet misschien, dat weet ik wel zeker.”

www.simonemicheli.com